

Chronische pyelonefritis / nierbekkenontsteking

Soort ziekte

Chronische ontsteking van het nierbekken en het nierweefsel.

Wat is chronische pyelonefritis

Chronische pyelonefritis (pyelum=nierbekken; nefritis=nierontsteking) is een ontsteking van het nierbekken en het nierweefsel. Bij chronische pyelitis is alleen het nierbekken ontstoken. In het nierbekken verzamelt zich de geproduceerde urine waarna het via de urineleider afloopt naar de blaas. Chronische pyelonefritis ontstaat doordat bacteriële infecties van de urinewegen steeds via de urineleiders opstijgen naar het nierbekken.

Onder normale omstandigheden kunnen bacteriën vanuit de blaas de nieren niet bereiken omdat urine niet vanuit de blaas naar de nieren terug kan stromen. Maar als de aanleg van blaas, urineleider(s) of nierbekken afwijkend is, kan stuwing van besmette urine optreden. Dit kan ook gebeuren bij vergroting van de prostaat of bij nierstenen. Ook bij zwangerschap, bedlegerigheid of verminderde weerstand kan een blaasontsteking zich ontwikkelen tot een nierbekkenontsteking. Soms is er echter geen aanwijsbare oorzaak.

Als een nierbekkenontsteking heftig verloopt of als er niet direct een antibioticum wordt gegeven, kunnen de bacteriën het nierweefsel binnendringen. Het nierweefsel raakt ontstoken en er ontstaan kleine abcesjes. Er is nu sprake van acute pyelonefritis, die met de juiste antibiotica echter zonder restverschijnselen kan genezen. Wanneer acute pyelonefritis vaker optreedt en/of wanneer niet goed wordt behandeld, ontstaat uiteindelijk een chronische ontsteking met onherstelbare beschadiging van het nierweefsel. Doordat de bloedvaten en nierbuisjes zijn beschadigd, kunnen antibiotica de bacteriën niet meer bereiken. De ontsteking gaat door en er ontstaan littekens en bindweefselvorming. Heel langzaam gaan er steeds meer nierfilters verloren en uiteindelijk is er sprake van nierfalen.

Wat zijn symptomen en vooruitzichten

Een blaasontsteking kenmerkt zich door vaak kleine beetjes moeten plassen, branderigheid en pijn bij het plassen, onderbuikspijn en (soms) koorts. Een nierbekkenontsteking gaat gepaard met heftige, vaak doffe pijn in de flank(en) en rug met vrijwel altijd koorts, koude rillingen, braken en ernstig ziekzijn. Een acute pyelonefritis heeft dezelfde verschijnselen. Alleen met behulp van een echo-onderzoek of een CT-scan kan het onderscheid gemaakt worden. Bij een dubbelzijdige acute pyelonefritis is meestal (tijdelijk) de nierfunctie gestoord.

Chronische pyelonefritis geeft veel minder klachten. Vage pijn in de flank, wisselende temperatuursverhoging en last met plassen komen nogal eens voor. Chronische ontsteking kan ook gepaard gaan met vermoeidheidsklachten, verminderde eetlust en conditieverlies. De meeste klachten worden uiteindelijk veroorzaakt door achteruitgang van de nierfunctie die leidt tot bloedarmoede, jeuk, vermoeidheid, hoge bloeddruk en botproblemen.

Behandeling

Goede behandeling van de infecties met de juiste antibiotica is de hoeksteen van de behandeling. Door nieuwe infecties te voorkomen, komt de achteruitgang van de nierfunctie vaak tot stilstand. Soms is langdurige onderhoudsbehandeling met antibiotica nodig om te voorkomen dat de infecties steeds terugkeren. Behandeling van een eventuele onderliggende oorzaak is absoluut noodzakelijk. Het is ook belangrijk om geen medicijnen te gebruiken die schadelijk zijn voor de nier.

Met vragen over uw persoonlijke situatie of behandeling kunt u terecht bij uw behandelend arts.